

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ НЕЙРОХІРУРГІЇ
ІМ. АКАД. А.П.РОМОДАНОВА НАМН УКРАЇНИ»**

«Затверджую»

Директор ДУ «Інститут нейрохірургії
ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України»
академік НАМН

Є.Г. Педаченко Педаченко Є.Г.

30" травня 2016р.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ**

в аспірантурі ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН
України»

за спеціальністю 222 «Медицина» (нейрохірургія)

(освітньо-наукова програма рекомендована до впровадження Вченою радою
ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України»
протокол №11 від 27 травня 2016 року)

Галузь знань – 22 Охорона здоров'я

Обсяг освітньої складової програми – 31 кредит ЄКТС

Термін навчання – 4 роки

Форма навчання - денна

ЗМІСТ

	Розділ	Стор.
1	Загальна характеристика освітньо-наукової програми	3
2	Зміст освітньо-наукової програми	4
3	Мета і завдання освітньо-наукової програми	6
4	Науково-дослідницька робота аспіранта	7
5	Проміжна та підсумкова атестації	10
6	Загальні та фахові компетентності випускників аспірантури	13
7	Результати навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів	14
8	Матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення виконання освітньо-наукової програми	15
	Додаток А. Навчальний план підготовки докторів філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 медицина	
	Додаток Б. Графік виконання індивідуального плану науково-дослідницької роботи аспірантами за ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі Державної установи «Інститут нейрохірургії ім.акад. А.П.Ромоданова НАМН України» за спеціальністю 222 медицина	
	Додаток В. Деталізовані результати навчання за спеціальністю 222 медицина	

1. Загальна характеристика освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки докторів філософії поширюється в ДУ «Інститут нейрохірургії ім.акад. А.П.Ромоданова НАМН України».

Фахівець рівня **доктор філософії**.

За спеціальністю **222 «Медицина»**

Галузь знань **22 Охорона здоров'я**

Освітній рівень: **III (освітньо-науковий) рівень вищої освіти**.

Кваліфікації: **доктор філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина»**

З узагальненим об'єктом діяльності: **наука, вища освіта**.

З нормативним терміном навчання (денна форма): **чотири роки**.

Ця програма встановлює:

- необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, здобутих особою і достатніх для формулювання нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-іноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності у науковій установі, а також проведення власного оригінального наукового дослідження, результати якого повинні містити наукову новизну, мати теоретичне та практичне значення;
- нормативний зміст навчання в ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України», обсяг та рівень засвоєння у процесі підготовки відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційного рівня доктор філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 222 медицина;
- перелік навчальних дисциплін підготовки докторів філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 222 медицина;
- форми проміжної та підсумкової атестації;
- термін навчання.

Програма призначена для сертифікації докторів філософії ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України». Успішне виконання особою ОНП є підставою для присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 222 медицина.

Позначення та скорочення

У цій програмі для формування шифрів застосовуються скорочення назв, циклів підготовки, до якої віднесено навчальні дисципліни:

ОНД – обов’язкові навчальні дисципліни;
ДВВНУ - дисципліни вибору відділу наукової установи;
ДВА – дисципліни вільного вибору аспіранта.

2. Зміст освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма передбачає такі складові:

1. Професійна теоретична підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю.

До складу теоретичної підготовки включаються:

- обов’язкові навчальні дисципліни (ОНД), які забезпечують підвищення професійної майстерності майбутньої науково-дослідницької та викладацької діяльності;
- дисципліни вибору відділу наукової установи (ДВВНУ), призначення яких полягає у забезпеченні професійного освітньо-кваліфікаційного рівня;
- дисципліни вибору аспіранта (ДВА) дають змогу отримати додаткові знання, що підвищують їхній фаховий рівень і поглиблюють знання у відповідних фахових спрямуваннях.

2. Науково-дослідницька робота разом з теоретичною забезпечує відповідний освітньо-науковий рівень, необхідний для здійснення самостійної науково-дослідницької діяльності.

3. Підготовка та захист дисертації, що разом з теоретичною та практичною підготовкою, а також науково-дослідницькою роботою забезпечує відповідний освітньо-науковий рівень.

Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та максимальний навчальний час за циклами наведено у **таблиці 1**.

Таблиця 1.

Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії

№	Цикли дисциплін	Навчальних годин	Кредитів
1.	Професійна теоретична підготовка	930	31
1.1.	Обов’язкові навчальні дисципліни	330	11
1.2.	Дисципліни вибору відділу наукової установи	240	8
1.3.	Дисципліни вибору аспіранта	360	12
2.	Науково-дослідницька робота	X	X
3.	Підготовка та захист дисертаційної роботи	X	X
Разом		930	31

а. Нормативний зміст освітньо-наукової програми

1. Перелік теоретичних дисциплін з мінімальною кількістю навчальних годин і кредитів ЄКТС, які відводяться на їх вивчення наведено у додатку А «Навчальний план».

2. Відомості про навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти третього рівня розміщені на сайті ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України»: <http://www.neuro.kiev.ua/>.

3. Присвоєння кваліфікації «доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 222 «Медицина» здійснюється після складання комплексного підсумкового іспиту за фахом та захисту дисертаційної роботи доктора філософії.

4. Вибіркова частина ОНП підготовки доктора філософії складається з дисциплін самостійного вибору аспіранта, запропонованих ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України» відповідно до навчального плану.

5. Наукова установа має право у встановленому порядку змінювати назви навчальних дисциплін.

2.2. Підсумкова атестація аспіранта

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників шляхом складання комплексного підсумкового іспиту зі спеціальності 222 «Медицина» та захисту дисертаційної роботи доктора філософії.

Комплексний підсумковий іспит із спеціальності 222 «Медицина» складається з двох обов'язкових модулів та варіантів модулів (відповідно до напрямку підготовки за відділами), що дає змогу перевірити сформованість відповідних умінь та навичок. На іспит виносяться такі обов'язкові модулі:

1) сучасні теоретичні концепції та методологічні підходи в охороні здоров'я – відповідно до напрямку підготовки за відділами ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України»;

2) інноваційні дослідницькі практики у сучасній медицині - відповідно до напрямку підготовки за відділами ДУ «ІНХ НАМН».

Присвоєння наукового ступеня доктор філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина» здійснює спеціалізована вчена рада. В окремих випадках, згідно з чинним Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (ст.6.3, 30.5.5), створюється разова спеціалізована вчена рада у складі 6-7 фахівців відповідного профілю, з яких не менше двох мають бути

працівниками інших вищих навчальних закладів або наукових установ. Персональний склад такої ради затверджується Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

3. Мета і завдання освітньо - наукової програми

Метою ОНП є підготовка висококваліфікованого, конкурентоздатного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина», який успішно виконав та захистив власне оригінальне наукове дослідження у спеціалізованій вченій раді, здатний до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, та практичної діяльності у галузі охорони здоров'я, аналітичної роботи, наукового консультування у медицині, сфері освіти та науки.

До основних завдань ОНП підготовки докторів філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю медицина належать:

- сформувати у здобувача вищої освіти – першого наукового ступеня доктора філософії **загальні та фахові компетентності**, достатні для проведення власного наукового дослідження за спеціальністю 222 «Медицина», участі у колективній науково-дослідній роботі у медицині (етіопатогенез, діагностика, лікування, катамнез); достатні для здійснення власної наукової діяльності, організації науково-методичної роботи профільного відділу у науковій установі.

- Забезпечити виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного наукового дослідження у формі дисертаційної роботи відповідно до пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної та світової науки у галузі охорони здоров'я, що висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина», а також сприяти наближенню спрямованості результатів науково-дослідницької діяльності здобувача до потреб охорони здоров'я;

- створити умови для належного визначення основних етапів та змістовних завдань власного наукового дослідження здобувача наукового ступеня та послідовність їх виконання;

- створити умови для належної публікації проміжних та остаточних результатів наукового дослідження здобувача наукового ступеня доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина» у наукових фахових періодичних виданнях (вітчизняних та зарубіжних) та під час роботи наукових конференцій, з'їздів, симпозіумів;

- сприяти розвитку навичок написання та оформлення результатів наукових робіт у вигляді тез, статей, аналітичних доповідей, монографій тощо, а також поглиблювати рівень володіння усною та письмовою науковою мовою для апробації результатів наукових досліджень на науково-практичних конференціях, семінарах інституту, держави та міжнародного рівня;
- забезпечити системну розширену практику аспіранта (здобувача) у профільному відділі наукової установи, яка включає в себе оволодіння сучасними інноваційними методиками, актуальними інформаційними технологіями у сфері відповідних медичних дисциплін, проведення навчальних занять, підготовку та публікацію власних науково-методичних праць за профілем відділу (робоча навчальна програма, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс, навчально-методичний посібник, навчальний посібник, підручник, практикум тощо), практичне освоєння принципів та методів організації науково-педагогічної, наукової роботи профільного відділу (розподіл функціональних обов'язків, розподіл діагностично-лікувального навантаження, місце відділу у системі науково-дослідної роботи інституту тощо);
- забезпечити якісний проміжний контроль виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного наукового дослідження, створити умови для всебічної, об'єктивної фахової експертизи результатів наукового дослідження здобувача наукового ступеня доктора філософії, їх відповідності чинним вимогам до дисертаційних робіт;
- створити умови для підготовки до процедури захисту дисертації (наукового дослідження) здобувача наукового ступеня до захисту у спеціалізованій вченій раді чи у разовій спеціалізованій вченій раді.

4. Науково-дослідницька робота аспіранта

Науково-дослідницька робота аспірантів є обов'язковою складовою підготовки висококваліфікованих фахівців (докторів філософії), здатних самостійно вести науковий пошук, творчо розв'язувати конкретні професійні, наукові завдання. Кредитами не обліковується.

Наукова складова включає проведення фундаментальних та (або) прикладних наукових досліджень у вищому навчальному закладі та /або науковій установі, підготовку до публічного захисту дисертаційного дослідження, тематика якого визначена відповідним відділом та затверджена вченою радою інституту, написання та публікацію статей та апробацію результатів за напрямом дисертаційного дослідження (відповідно до чинних вимог, затверджених МОН України, має бути опубліковано **не менше 5 статей у вітчизняних і міжнародних фахових виданнях**, перелік яких

затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, у тому числі **одна стаття у науковому журналі, який включено до міжнародних наукометричних баз даних.**

Науково-дослідницька робота аспіранта здійснюється під керівництвом наукового керівника, умовно може бути розділена на підготовчий та основний етапи та включає такі види діяльності. На підготовчому етапі аспірант:

1. Обирає тему наукового дослідження та обґрунтовує її актуальність. Здійснює перегляд каталогів захищених дисертацій і знайомиться із уже виконаними в науковій установі дисертаційними роботами. Опрацьовує новітні результати досліджень в обраній та суміжних сферах науки. Ознайомлюється з аналітичними оглядами і статтями у фахових виданнях, проводить консультації з фахівцями з метою виявлення маловивчених та актуальних і перспективних наукових проблем. Вивчає та аналізує основні підходи та позиції наукових шкіл і течій у вирішенні досліджуваної проблеми; уточнює термінологію в обраній спеціалізації. Добирає та упорядковує список джерел з обраної теми.

2. Проводить планування дисертаційної роботи шляхом складання індивідуального плану аспіранта; робочого плану аспіранта.

3. Формулює мету і завдання дисертаційної роботи. Визначає об'єкт і предмет наукового дослідження.

4. Здійснює опис процесу наукового дослідження (дизайн дослідження) у дисертаційній роботі шляхом формування плану-проспекту, який є реферативним викладом питань, за якими надалі буде систематизуватися увесь зібраний фактичний матеріал.

5. Обирає методи (методику) проведення дослідження.

Під час основного етапу науково-дослідницької роботи аспірант:

1. Проводить науково-дослідницьку роботу відповідно до профілю ОНП аспірантури, залучаючи знання, отримані під час вивчення фундаментальних і прикладних дисциплін, які викладаються. Систематизує та оформлює теоретичну та практичну частини дослідження.

2. Аналізує та узагальнює результати наукового дослідження на основі сучасних міждисциплінарних підходів, застосування наукових методологічних принципів та методичних прийомів дослідження, використання в дослідженні тематичних інформаційних ресурсів, провідного вітчизняного і зарубіжного досвіду з тематики дослідження.

3. Здійснює підготовку та видання публікацій за темою дисертації: статей, монографій та інших наукових публікацій у вітчизняних фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої

влади у сфері освіти і науки, і виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних, закордонних виданнях.

4. Проводить апробацію результатів наукових досліджень шляхом участі: у міжнародних та зарубіжних конференціях; у всеукраїнських конференціях; у регіональних та міжвузівських конференціях, у наукових семінарах. Бере участь у конкурсах наукових робіт.

5. Бере участь у Науково-дослідній роботі ДУ «ІНХ НАМН» та у заходах Ради молодих вчених наукової установи, спілки молодих вчених Національної академії медичних наук України.

6. Залучається до виконання держбюджетної або госпдоговірної наукової тематики; державних, міжвузівських або інститутських грантів, а також індивідуальних планів відділів.

7. Якщо за науковими результатами наукового дослідження було отримано винахід, то аспірантом готуються та подаються документи для отримання патенту на винахід (авторське свідоцтво).

8. Проводить дослідження та готує дисертацію, формулює висновки дисертаційної роботи.

9. Здійснює оцінку отриманих результатів, які обговорюються на засіданні відділу, а потім виносяться для обговорення та дискусії на засіданні Інституту.

10. Проходить попередню експертизу дисертації на сумісному засіданні співробітників ДУ «ІНХ НАМН» та кафедр нейрохірургії НМАПО та НМУ (передзахист).

11. Готує рукопис дисертації відповідно до чинних вимог.

12. Захищає дисертацію у спеціалізованій вченій раді.

Науково-дослідницька робота відображається у **індивідуальному плані підготовки фахівця**. Контроль виконання індивідуального плану підготовки здійснюються науковими керівниками, науковою частиною, Вченою радою інституту шляхом атестації. **Атестація аспірантів** здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю. Атестація аспірантів проводиться раз на рік. Атестації передують проміжні звіти. Аспірант **звітує** на Вченій раді 2 рази на рік.

При атестації аспіранта враховуються виконання програмних вимог як освітнього, так і наукового компонентів освітньо - наукової програми. Аспіранти, що успішно пройшли щорічну атестацію, переводяться на наступний рік навчання. Аспіранти, які не пройшли атестацію, відчисляються.

Метою проміжних звітів є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за всіма складовими, передбаченими навчальним планом.

Проміжний звіт має включати три модулі:

1. Теоретичний модуль.
2. Науково-дослідницький.
3. Практичний модуль.

Результатом навчання в аспірантурі є складання комплексного іспиту зі спеціальності та захист дисертації в спеціалізованій вченій раді.

5. Проміжна та підсумкова атестації

Атестація аспірантів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина». В процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову. Відповідно до чинних нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України та ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України» підсумкова атестація випускників, що завершують навчання за освітньо-науковими програмами доктора філософії, є обов'язковою.

5.1.Проміжна атестація

Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за всіма складовими, передбаченими навчальним планом. Проміжна атестація включає три модулі: 1) теоретичний, 2) науково-дослідницький, 3) практичний.

5.1.1. Атестація за теоретичним модулем передбачає складання іспитів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 «Медицина». Склад екзаменаційної комісії та голова призначається наказом директора ДУ «ІНХ НАМН» після повного виконання програми освітньо - наукового рівня доктора філософії з метою встановлення фактичної відповідності рівня теоретичної підготовки вимогам загальних та фахових компетентностей випускників аспірантури. Проміжна атестація включає такі етапи:

- розробка теоретичних питань науково-аналітичного характеру;
- проведення контролю;
- перевірка виконаних завдань;
- усне обговорення письмових відповідей на теоретичні питання, ситуаційні задачі, відповіді на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей теоретичної підготовки аспірантів відповідно до об'єктивних критеріїв.

5.1.2. Науково-дослідницький модуль відповідно до навчального плану передбачає проведення поточної атестації аспірантів раз на рік та звітування на засіданні вченої ради двічі на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи (див. додаток Б).

5.1.3. Практичний модуль.

Метою проміжної атестації за практичною складовою є контроль за виконанням індивідуального плану та набуття аспірантом професійних навичок та вмінь на посаді наукового співробітника – лікаря-нейрохірурга. Атестація за практичним модулем здійснюється на підставі висновків комісії з проведення захисту умінь доповідати про власні розробки, яка створюється за розпорядженням директора ДУ «ІНХ НАМН».

5.2. Підсумкова атестація

Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня освітньо - наукової підготовки випускників аспірантури вимогам Освітньо - наукової програми доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина». Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками: 1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки; 2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, які висуваються до доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина».

5.2.1. Оцінювання рівня теоретичної фахової підготовки передбачає складання комплексного підсумкового іспиту за спеціальністю 222 «Медицина» відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за цією спеціальністю. Комплексний підсумковий іспит передбачає виконання кваліфікаційних завдань за спеціальністю 222 «Медицина» і є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень професійної та наукової підготовки випускників аспірантури вищих навчальних закладів. Програма комплексного іспиту містить обов'язковий і варіантний модулі. Обов'язковий модуль охоплює теоретичні та методологічні аспекти сучасної медицини (етіопатогенез, діагностика, лікування, катамнез), оволодіння методологією та методикою джерелознавчого дослідження, оволодіння сучасними вітчизняними та зарубіжними концепціями та інноваційними дослідницькими практиками у галузі охорони здоров'я, а варіативний модуль стосується наукових та практичних аспектів відповідно до обраного напрямку дисертаційної роботи. Комплексний екзамєн дає можливість встановити рівень теоретичної та практичної фахової підготовки аспіранта. Підсумкова атестація здійснюється

екзаменаційною комісією, склад якої та голова призначається наказом директора ДУ «ІНХ НАМН» після повного виконання програми освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії з метою встановлення фактичної відповідності рівня теоретичної та практичної фахової підготовки вимогам фахових компетентностей випускників аспірантури за спеціальністю 222 «Медицина».

Комплексний іспит складається з виконання теоретичних і практичних (аналітичних) завдань:

- теоретичне завдання передбачає письмову відповідь на теоретичні питання, які стосуються актуальних питань медицини, що дає можливість оцінити теоретичний рівень професійної підготовки за спеціальністю 222 «Медицина» (питання включають обов'язковий і варіативний модулі програми);

- практичне (аналітичне) завдання передбачає науковий пошук у межах чітко окресленої проблеми, за результатами якого формується розгорнута аналітична записка (відповідно до напрямку дослідження) (див. Додаток А.).

5.2.2. Нормативною формою підсумкової атестації є прилюдний захист результатів науково-дослідницької роботи, які представлені у вигляді дисертації. Він дає змогу встановити відповідність рівня науково-дослідницької підготовки аспіранта та вимог, що висуваються до доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина».

Підсумкову атестацію у вигляді прилюдного захисту дисертації здійснює спеціалізована вчена рада, склад якої затверджується Міністерством освіти і науки України на підставі чинних нормативно-правових документів. В окремих випадках згідно з Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (ст. 6.3, 30.5.5) створюється разова спеціалізована вчена рада у складі 6-7 фахівців відповідного профілю, з яких не менше двох мають бути працівниками інших вищих навчальних закладів або наукових установ. Персональний склад такої ради затверджується Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

На дисертаційну роботу доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина» покладається основна дослідницька і фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності здобувача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, вирішувати прикладні наукові завдання і здійснювати їхнє наукове узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної медицини і медичної практики (використання отриманих знань із медицини: етіопатогенез, діагностика, лікування, катамнез). Вона є результатом самостійної новаторської наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України» за спеціальністю 222 «Медицина», завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина» з врученням диплому встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію.

6. Загальні та фахові компетентності випускників аспірантури

За результатами виконання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 «Медицина» випускники аспірантури набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1)
- Знання стандартів сучасної науково-дослідницької діяльності, вимог, необхідних для впровадження наукового дослідження та опублікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність (ЗК-2)
- Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-3)
- Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні (ЗК-4)
- Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації із різних джерел (ЗК-5)
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність), обґрунтовувати власні оригінальні концепції (ЗК-6)
- Здатність працювати в міжнародному науковому просторі – для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних та загальних завдань, пов'язаних із фаховою підготовкою (ЗК-7)
- Уміння формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв'язання, реалізації у наукові проекти та трансформування у наукові знання, концепції, висновки та ін., а також уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій) (ЗК-8)
- Здатність писати, розмовляти іноземною мовою, представляти результати власних оригінальних досліджень у різних жанрових формах

(стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо) (ЗК-9)

- Здатність рецензувати публікації (наукові статті, монографії, підручники, посібники тощо) та презентації (виступи на конференціях, наукових семінарах та інш. фахових заходах), а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи свою власну позицію (ЗК-10)

- Знати та розуміти принципи організації роботи науково-дослідного сектору. Розробка науково-дослідної теми за профілем навчання (розподіл функціональних обов'язків, формування технічного завдання НДР). (ЗК-11)

- Дотримуватись норм наукової етики щодо здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження (ЗК-12)

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/ або професійної практики (СК-1)

- Збирання, опрацювання та критика літературних джерел (СК-2)

- Здатність до побудови тлумачно-інтерпретативних моделей в медичному дослідженні, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань (СК-3)

- Визначення послідовності діагностичних одиниць, відносини між ними і процесів, які їх описують та характеризують (СК-4)

- Здатність розрізняти різні рівні медичного аналізу (СК-5)

- Здатність формулювати медичні узагальнення на основі діагностичних даних (СК-6)

- Здатність розпізнавати, систематизувати діагностичні проблеми (СК-6)

- Розуміння природи діагностичних даних при різних рівнях аналізу (СК-7)

- Здатність зібрати дані, побудувати діагностично-лікувальну концепцію, аналізувати, систематизувати та презентувати отримані дані (СК-8)

- Здатність обирати методики для різних типів діагностичних досліджень (СК-9)

- Розуміння взаємозв'язку між теоретичними підходами та методологічними практиками (СК-10)

- Розуміння природи медичних теорій, гіпотез і тлумачень (СК-11)

- Здатність описувати основні компоненти якої-небудь однієї теоретичної моделі, застосовувати інструменти і методи медичного аналізу в суміжних областях (СК-12)

- Здатність описувати і аналізувати професійні компетентності (СК-13)

- Здатність формулювати оригінальні ідеї стосовно напрямків досліджень, методологічні підходи до їх аналізу, у тому числі засновані на принципах міждисциплінарних досліджень (СК-14)
- Здатність читати, інтерпретувати та порівнювати тексти принаймні однією (однією (двома) іноземними мовами (відповідно до обраної спеціалізації) (СК-15)
- Здатність представляти результати індивідуальних досліджень в спеціалізованих майстер-класах, на семінарах і конференціях (СК-16)

7. Результати навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів

Відповідно до ст.5 Закону України «Про вищу освіту» результати навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів мають бути представлені через набуття ними теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для продукування нових ідей, розв'язання комплексу у галузі професійної та дослідницької діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Основні результати навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів мають бути представлені такими складовими:

1. Прослуховування за спеціальністю 222 «Медицина» курсів та спецкурсів в обсязі 31 кредит.
2. Складання заліків та екзаменів відповідно до навчального плану теоретичної підготовки.
3. Підготовка дисертаційної роботи, яка рекомендована відділом до захисту на спеціалізованій вченій раді, що діє в ДУ «ІНХ НАМН».
4. Публікація за темою дисертації не менше п'яти (5) статей у фахових виданнях, з яких не менше як одна (1) стаття має бути опублікована у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних.
5. Апробація результатів дисертаційної роботи шляхом участі в роботі не менше трьох (3-х) всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій, семінарів та інших форм наукової комунікації.

(Деталізовані результати навчання за спеціальністю 222 Медицина подані в Додатку В).

8. Матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення виконання освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова підготовка докторів філософії за спеціальністю 222 «Медицина» здійснюється на базі ДУ «Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України», який розташований за адресою:

м.Київ, вул.Платона Майбороди, 32. До послуг аспірантів в ДУ «ІНХ НАМН» є низка науково-дослідницьких і навчально-освітніх структурних підрозділів, а саме: клінічний підрозділ, який складається із спеціалізованих наукових відділів, відділень за напрямками відділів та лабораторний підрозділ, що вміщує відділи нейроімунології, нейробіохімії, нейропатоморфології, лабораторію культивування тканин, відділ експериментальної нейрохірургії та клінічної фармакології.

Навчальні приміщення – у задовільному стані, відповідають санітарно-технічним, протипожежним вимогам та нормам охорони праці.

Загальна площа приміщень Інституту становить - 31707,1 м², у тому числі навчальних приміщень – 10635,34 м², приміщень для проведення теоретичних занять – 586,0 м².

Приміщення для науково-педагогічних працівників – 20 м², бібліотека – 296 м². Відповідно до угоди про співпрацю з НМАПО ім.П.Л.Шупика аспіранти Інституту мають можливість поселення в гуртожитках НМАПО на загальних засадах (10 ліжко-місць на рік); функціонує буфет - 50 м²; працює консультативна поліклініка – 153,5 м². Є актовий зал – 194 м². Інформація про наявність приміщень для занять аспірантів, приміщень для науково-педагогічних працівників, читального залу, буфету тощо наведена у таблиці 2.

Таблиця 2

Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями

№ з/п	Найменування приміщень за функціональним призначенням	Площа приміщень (кв. м)			
		Загальні	У тому числі		
			Власні	Орендо-вані	Здано в оренду
1.	Навчальні приміщення, усього: у тому числі:	10635,34	10635,34	-	4716,95
1.1.	Приміщення для занять аспірантів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)	76,01	76,01	-	
1.2.	Комп'ютерні лабораторії	40,0	40,0	-	-
1.3.	Спортивні зали	-	-	-	-
2.	Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників	20,0	20,0	-	-
3.	Службові приміщення	20,0	20,0	-	-
4.	Бібліотека	236	236	-	-

5.	Читальний зал	60	60		
6.	Гуртожитки	Угода з НМАПО про можливість поселення аспірантів Інституту в гуртожитках НМАПО на загальних засадах (10 ліжко-місць на рік).			
7.	Їдальні, буфети	Буфет 50,0	-	-	-
8.	Профілакторії, бази відпочинку	-	-	-	-
9.	Медичні пункти (поліклініка)	153,5	153,5	-	-
10.	Інше	-	-	-	-

Основним джерелом інформаційного забезпечення, перш за все, є бібліотека Інституту, а також Національна наукова медична бібліотека України, Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського, та підключення комп'ютеризованих навчальних приміщень до міжнародної інформаційної мережі Інтернет, яка широко використовується у навчальному процесі та науковій роботі науковими співробітниками та аспірантами та дозволяє отримувати наукову інформацію, користуючись бібліотечними фондами всього світу (фахові інтернет-ресурси : HINARY, MEDSCAPE, MEDLINE, PUBMED) (таблиця 3, 4).

Таблиця 3

Інформація про наявність бібліотеки

№ з/п	Найменування бібліотеки	Площа (кв. м)	Обсяг фондів навчальної, наукової літератури (примірників)	Наявність читального залу, його площа (кв.м), кількість посадкових місць	Примітка*
1	2	3	4	5	6
1	Бібліотека Інституту	296 кв.м.	81716 примірників	Читальний зал – 60 кв.м. Посадкових місць – 50 Книгосховище – 120кв.м.	Наявна електронна бібліотека, яка нараховує: алфавітно-предметний каталог 1635 статей із вітчизняних та зарубіжних періодичних

					періодичних видань, 631 автореферати дисертацій, 115 дисертаційних робіт, праці співробітників за 2008-2015рр. Продовжує формуватися.
--	--	--	--	--	--

Таблиця 4

Забезпечення навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою.

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Назва підручника/навчального посібника тощо	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників
2	3	4	5	6
Нейрохірургія	Ромоданов А.П., Мосійчук М.М., Цимбалюк В.І.	Нейрохірургія	К.: Спалах, 1998	4
«	Цимбалюк В.І., Хонда О.М., Третяк І.Б., Авад М.	Нейрохірургія : Курс лекцій	К.: ІВЦ «Алкон», 2002	3
«	Цимбалюк В.І., Бойченко І.Н.	Нейрохірургія : Методичний посібник для викладачів вищих мед.навчальних закладів	К., 2004	2
«	Ромоданов А.П., Мосійчук М.М., Холопченко Э.И.	Атлас топической диагностики заболеваний нервной системы	К.: Вища шк., 1987	5
«	Никифоров Б.М.	Клинические лекции по неврологии и нейрохирургии	СПб.: Питер, 1999	1
«	Мартынов Ю.С., Малкова Е.В., Орлов В.К.	Практикум по нервным болезням и	М.: Изд-во УДН, 1988	7

	и др..	нейрохирурги я		
«	Шевалье А.В.	Нейрохирурги я (краткое пособие для студентов)	Целиноград, 1970	1
«	Иргер И.М.	Нейрохирурги я	М.: Медицина, 1982	5
«	Лехтенберг Р.	Неврология в вопросах и ответах	СПб.: Питер, 1997	1
«	Гусев Е.И., Коновалов А.Н., Буру Г.С.	Неврология и нейрохирурги я	М.: Медицина, 2000	2
«	Віничук С.М., Дубенко Є.Г., Мачерет Є.Л. та ін.	Нервові хвороби	К.: Здоров'я, 2004	1
Нейрохі- рургія	Зозуля И.С., Мачерет Е.Л., Самосюк Н.З. и др.	Практическая неврология	К.: Здоров'я, 1997	2
«	Бадалян Л.О.	Детская неврология	М.: ООО МЕДпресс, 1988	2
«	Шкробот С.І., Іщенко М.М., Дорогий А.М. та ін.	Медсестринст во в неврології: Для студентів вищих навчальних закладів І-ІІ рівня акредитації.	Тернопіль: Укрмедкнига, 2003	1
«	Под ред.м.Самуельса	Неврологія	М.:Практика, 1997	2
«	Никифоров А.С., Коновалов А.Н., Гусев Е.И.	Клиническая неврология. Т.-1, Т-2, Т-3 (кн.1, кн.2): Основы нейрохирурги и	- М.:Медицина , 2002, 2004 г.	1
«	Яковлев Н.А., Жулев Н.М., Слюсарь Т.А.	Нейроспид: Неврологичес кие расстройства при ВИЧ- инфекции/ СПИДе: Учебное пособие	М.: МИА,2005	1
«	Цымбалюк В.И., Лузан Б.Н., Дмитерко И.П., Медведев В.В., Троян А.И.	Нейрохирурги я: учебник	К.: Медицина,20 08	1
«	Гусев Е.И.,	Неврология и	М.:Геотар-	1

	Коновалов А.Н., Скворцова В.И.	нейрохирургия: Учебник. Т.1.:Неврология; Т.2:Нейрохирургия	Медиа, 2009.- Т.1; 2010.-Т.2	
«	Гринберг М.С.	Нейрохирургия.-	М.:МЕД пресс- информ, 2010	1
«	Поліщук М.Є., Педаченко Ю.Є.	Основи мікронейрохірургії: навчально- методичний посібник	К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс» 2011	3
«	Цимбалюк В.І., Лузан Б.М., Дмитерко І.П., Марущенко М.О., Медведєв В.В., Троян О.І.	Нейрохірургія : Підручник	Вінниця: Нова книга,2011	2
«	Под редакцией В.Л.Голубева	Избранные лекции по неврологии	М.: МЕДпресс- информ,2012	1
«	Ролак Л.А.	Секреты неврологии: перевод с англ.	М.: Изд-во БИНОМ, 2013	1

медицина	Ніколенко А.Г.	Translating Medicine: навч. посібник. – А.Г. Nikolenko. Translating Medicine. English- Ukrainian- Russian.	К.: Книжкове вид-во НАУ, 2006.	1
Нейрохі- рургія	Педаченко Є.Г, Дзяк Л.А., Сірко А.Г. [та ін.]	Сучасні принципи діагностики та лікування легкої черепно- мозкової травми: навч. Посібник	К., 2011	2
«	Бондар Г.В., Думанський Ю.В., Попович О.Ю. та ін.	Онкологія: підручник	К.: ВСВ «Медицина» , 2013.	1
«	Цимбалюк В.І.,	Нейрохірургія	Тернопіль:	1

	Гудак П.С., Петрів Т.І.	: навч. посіб.	ТДМУ, 2013.	
«	Педаченко Є.Г., Поліщук М.Є., Слинько Є.І. [та. ін]	Діагностика та хірургічне лікування дискогенних нейрокомпрес ійних синдромів хребта: навч. посібник	К.: ТОВ «ВІК- ПРИНТ», 2014.	2
«	Цимбалюк В. І.	Історія української нейрохірургії в портретах	К.: Фенікс, 2014.	2
«	Орлов Ю.О., Орлов М.Ю.	Острые нарушения мозгового кровообраще ния в детском возрасте	К.: Феникс, 2015.	2
«	Мальцев Д.В.	Герпесвірусні нейроінфекції людини: монографія	К.: Центр учбової літератури, 2015.	1
«	Центр і школа Медичної служби армії США, штат Техас	Невідкладна Військова Хі- рургія. - Пер. з англ. – 4-е укр. видання	К., 2015	2
«	Слынько Е.И., Золотоверх А.М., Пастушин А.И.	Диагностика и хирургическо е лечение межпозвонков ых грыж грудного отдела позвоночника	К., 2015.	2
медицина	Петрух Л.І., Головко І.М.	Українсько- латинсько- анг-лійський ме-дичний енцик- лопедичний словник: А–Я	К.: ВСВ «Медицина» , 2015	1
«	Цимбалюк В. І., Петрів Т.І.	Шкали в нейрохірургії: навч. посібник	К.: Задруга, 2015	3
«	Aebi M., Thalgott J.S., Webb J.K.	ASIF Principles in Spine Surgery	Berlin: Springer, 1998	1
невролог ия	Rolak L. A.	Neurology Secrets	Philadelphia: Hanley &	1

			Belfus, 2001	
«	Adams H.P., del Zoppo G.J., von Kummer R.	Management of Stroke: A Practical Guide for the Prevention, Evaluation, and Treatment of Acute Stroke	Professional Communica- tions, 2002	1
«	Hankey G.J.	Your Questions Answered	Edinburgh: Churchill Livingstone, 2002	1
«	Rhoton A.L.; ed. M.L.J. Apuzzo.	Cranial Anatomy and Surgical Approaches	Lippincott: Williams & Wilkins, 2003	1
«	Osborn A.G. [et al.].	Diagnostic Imaging	Altona Manitoba, Canada, 2005	1
«	ed. by Rengachary S.S., R.G. Ellenbogen	Principles of Neurosurgery	Edinburgh: Elsevier Mosby, 2005	1

Список фахових періодичних видань, які є в бібліотеці Інституту відповідають потребам програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 «Медицина», представлено у таблиці 5.

Таблиця 5

Перелік фахових періодичних видань

№ з/п	Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження
1	Український нейрохірургічний журнал	2000-2015
2.	Український вісник психоневрології	1996,1997 2003-2014
3.	Міжнародний неврологічний журнал	2005-2015
4.	Український неврологічний журнал	2007-2015
5.	Клінічна хірургія	1928-2015
6.	Лікарська справа (Врачебное дело)	1922-2015

7.	Онкологія	2000-2015
8.	Шпитальна хірургія	1998-2015
9.	Ортопедия, травматология и протезирование	1961-2015
10.	Український медичний часопис	1997-2015
11.	Український радіологічний журнал	1993-2015
12.	Біль, знеболювання і інтенсивна терапія	2001-2015
13.	Экспериментальная онкология	1985-2015
14.	Судинні захворювання головного мозку	2006-2005
15.	Трансплантологія	2000-2015
16.	Журнал НАМН України	1995-2015
17.	Журнал “Вопросы нейрохирургии им.акад.Н.Н.Бурденко ”	1937-2015
18.	Нейрохирургия	1998-2015
19.	Неврологический журнал	1996-2015
20.	Журнал неврологии и психиатрии им.С.С.Корсакова	1901-2015
21.	Неврологический вестник им.В.М.Бехтерева	1993-2015
22.	Хирургия позвоночника	2000-2015
23.	Боль	2004-2008
24.	Вертебрология	2007-2012
25.	Медицинская визуализация	1997-2015
26.	Вопросы онкологии	1965-2015
27.	Российский нейрохирургический журнал им.А.Л.Поленова	2009-2015
28.	Клиническая неврология	2008-2015
29.	Journal of Neurosurgery	1951-2011
30.	Journal of Neurosurgery: Spine	2000-2011
31.	Journal of Neurosurgery: Pediatrics	2004-2011
32.	Neurosurgery	1984-2000
33.	Surgical Neurology	1974-2004

34.	Interventional Neuroradiology	1996-2011
35.	Epilepsia	1993-1996
36.	Critical Reviews in Neurosurgery	1997-1998
37.	Brrow Neurological Institute BNI	1995-2001
38.	Asian Journal of Neurosurgery	2008-2012
39.	Acta Neurochirurgica	2010-2013

У навчальному процесі використовуються такі технічні засоби, як персональний комп'ютер (ПК), відеокамера, мультимедійний проектор, сканер, 4 ксерокси, комунікаційна мережа Internet, а також лабораторне та медичне обладнання, яке знаходиться на балансі клінічних та діагностичних підрозділів.

Наявні:

1. Програмні відео-матеріали проведення оперативних втручань при патології головного та спинного мозку.

2. Програмні відео-матеріали для перегляду та прослуховування лекцій провідних іноземних фахівців – нейрохірургів за різними розділами нейрохірургії.

3. Internet – Inter-telecom-технологія ADSL2 + Апаратно-програмний комплекс на базі “Policom QDX6000” забезпечує можливість проведення online конференцій, консультацій, дистанційного навчання, можливість трансляцій ходу операцій через сайт «телемедицина».

Програма розглянута на засіданні Вченої ради ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України». Протокол № 11 від 27.05.2016 р.

Гарант освітньо-наукової програми

Директор ДУ «Інститут нейрохірургії

ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України»

академік НАМН

Бухарин

Є.Г.Педаченко